

Het Drentse Landschap

Aan de Commissaris van de Koning mevrouw J. Klijnsma, de fracties van Provinciale Staten en de dijkgraven van waterschap Drents Overijsselse Delta, Hunze en Aa's, Noorderzijvest en Vechtstromen

Datum: 22 maart 2019

Betreft: Agenda Boer, Burger en Biodiversiteit

Graag bieden wij u hierbij de **Agenda, Boer, Burger en Biodiversiteit** aan. Deze Agenda is een initiatief van de Groenmanifestpartners.

We bouwen hiermee voort op onze vruchtbare samenwerking die in 2011 is gestart met het gezamenlijk opstellen van het *Groenmanifest Drenthe*. De *Agenda Boer, Burger en Biodiversiteit* richt zich op de opgave om kringlooplandbouw te combineren met het leveren van een bijdrage aan de biodiversiteit en de landschapskwaliteit. Maar dit kan niet zonder inzet van de gehele samenleving.

In 2018 verschenen diverse belangrijke plannen die veranderingen in het landelijk gebied in gang willen zetten, zoals de landbouwvisie van Minister Schouten, het Deltaplan Biodiversiteitsherstel en de Regiodeal Natuurinclusieve landbouw Noord-Nederland. Met deze Agenda willen we een vertaling maken naar het Drentse boereneref.

Ambitie

Onze gezamenlijk ambitie is dat rendabele Drentse veehouderij- en akkerbouwbedrijven in 2030 behoren tot de koplopers / top in Nederland wat betreft de kringlooplandbouw en het leveren van een bijdrage aan herstel en verbetering van de biodiversiteit en landschapskwaliteit. Het realiseren van deze ambitie vraagt om een gerichte beweging van economische waarde naar maatschappelijke waarden.

Strategie

De strategie richt zich erop dat elk landbouwbedrijf in Drenthe op termijn, passend binnen de economische bedrijfsontwikkeling, natuurinclusieve landbouw bedrijft. Natuurinclusieve landbouw willen we via een integrale gebiedsgerichte aanpak én via een bedrijfsgerichte aanpak bevorderen.

Programmatische aanpak

We pleiten voor een programmatische aanpak en een programmatische samenwerking met een krachtige uitvoering. Bij een dergelijke aanpak hoort wat ons betreft een inspirerende verbinder die het proces aanjaagt, partijen bij elkaar te brengt en netwerken bouwt met alle partners in het landelijk gebied. Steun van de provincie Drenthe is hierbij onontbeerlijk.

Financiering

Met deze Agenda willen wij in Drenthe samen met alle partners de beweging naar natuurinclusieve landbouw in gang zetten en aanjagen. In de Agenda geven we hiervoor een aanzet voor een actieprogramma.

Het belonen van boeren voor hun inspanningen is essentieel voor herstel van biodiversiteit en landschapskwaliteit. Natuurinclusieve maatregelen en kringlooplandbouw moeten geen kostenpost zijn, maar een inkomstenbron. Hiervoor zijn passende verdienmodellen nodig, waar extra inzet ook extra inkomsten oplevert.

Op de weg ernaar toe zijn extra financiële middelen noodzakelijk. Wij zien daarbij mogelijkheden om verbindingen te leggen met Europese en nationale financieringsstromen, zoals GLB en POP. Maar voor het kunnen benutten van al deze mogelijkheden in Drenthe en de gewenste versnelling van dit proces vinden wij een tijdelijke extra provinciale impuls gewenst. We denken hierbij aan een ontwikkelfonds voor de periode 2019 – 2023 ter grootte van jaarlijks € 3 miljoen. Deze gelden zijn nodig om uitvoering te kunnen geven aan het actieprogramma.

Het Drentse Landschap

Samen met partners aan de slag

Met deze Agenda hebben wij een aanzet willen geven om samen met de andere partners in het landelijk gebied het verschil te maken. Wij hebben de agenda als eerste besproken met Agrarische Natuur Drenthe (AND), Landschapsbeheer Drenthe en Drents Agrarisch Jongeren Kontakt (DAJK). Zij sluiten bij deze agenda aan en kunnen zich erin vinden. Andere partijen nodigen wij uitdrukkelijk uit om de agenda verder in te vullen en uit te werken.

Durf met ons te dromen over het ombuigen van een neerwaartse trend van biodiversiteit en landschapskwaliteit naar een opwaartse lijn en het realiseren van natuurinclusieve landbouw. Laat u inspireren door onze stip op de horizon en ondersteun ons en alle organisaties die willen aansluiten. Een mooie uitdaging voor het nieuwe college. Wij gaan graag met het nieuwe provinciaal bestuur in gesprek over de gewenste organisatie met de bijbehorende middelen.

Met vriendelijke groet,
namens LTO Noord regio Noord, Het Drentse Landschap, Natuurmonumenten en Natuur en Milieufederatie Drenthe,

Jan Bloemerts
LTO Noord regio Noord

Sonja van der Meer
Het Drentse Landschap

Marjet Korf
Natuurmonumenten

Reinder Hoekstra
Natuur en Milieufederatie Drenthe